

BARCELONA TRIBUNA

Ismael Palacín, director de la Fundació Bofill / Joan J. Guinovart, director acadèmic del BIST / Lluís Torner, director de l'IFCO

Catalina Balseiro
Agbar

■ “Un debat molt rellevant: l'esperit crític, que tant necessitem a les empreses i en el conjunt de la societat, s'ha de des-entolupar des de la infantesa”

Carles Duarte
Institució Cultural del CIC

■ “Són reflexions il·luminadores i estimulants per comprendre millor la importància crítica del coneixement en la societat actual”

Rosa M. Garriga
Fundació AGI

■ “Excel·lent debat del qual destacaria que, si no es garanteix l'equitat en l'accés a l'educació, no tindrem igualtat”

Àngel Font
Fundació La Caixa

■ “En una societat en què ciència i tecnologia tenen un paper central, cal afavorir que els ciutadans tinguin accés a un aprenentatge continu”

Rosa M. Malet
Sebap

■ “Són reflexions importants que mereixen ser tingudes en compte pels qui prenen decisions al món de l'educació”

“Cal ensenyar a les persones a fer-se preguntes i a ser crítiques”

JOSEP FITA
Barcelona

Què s'ensenyava a les escoles, o el que és el mateix, quin model educatiu impera, és una cosa que està contínuament en qüestió. I en cert sentit és positiu perquè en depèn l'evolució (o involució) de la societat. Però no només és objecte de debat el què, sinó també el com i, sobretot, el qui: les persones que tenen accés a l'aprenentatge i les que no.

Totes aquestes qüestions van ser objecte de reflexió a la conferència sobre *L'accés al coneixement* que va tenir lloc ahir al fòrum Barcelona Tribuna que organitzen la Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País (Sebap), l'Associació Espanyola de Directius (AED) i *La Vanguardia*, i que va comptar amb els ponents Ismael Palacín, director de la Fundació Bofill; Joan J. Guinovart, director acadèmic del BIST Dolors Aleu Graduate Center, i Lluís Torner, director de l'Institut de Ciències Fotòniques (ICFO). L'acte va ser presentat per Miquel Roca, president de la Sebap, i moderat per Josep Corbella, periodista de *La Vanguardia*.

L'encarregat d'obrir el debat va ser Ismael Palacín, que va començar fent una radiografia del moment actual. Va defensar que el sistema està molt polaritzat. D'una banda hi ha molts universitaris –“tants com en altres països, però bé que sobren per al mercat de treball que tenim”, va esgrimir–, i el que falta “és una bona formació professional”, i va lamentar l'estancament que mostra Espanya, “des de fa 20 anys”, en els resultats de l'informe PISA, “mentre que altres països que no són més llestos ni més rics, com ara Portugal o Estònia, han fet unes millores espectaculars els últims anys”.

També va defensar que hi ha una important “segregació esco-

Un moment de l'acte celebrat al Palau Macaya, de la Fundació La Caixa

lar”, “els nens estan distribuïts segons la classe social, cosa que perjudica la cohesió, la democràcia i les oportunitats”. Va explicar que a Catalunya les famílies inverteixen molt en educació (la comunitat que més hi inverteix

“

No és el mateix dir ‘tens dret que et facin classe que tens dret a aprendre’, assevera Palacín

després de Madrid), i va afirmar que aquest podria ser “un bon senyal” si no fos perquè només hi inverteixen les que tenen capacitat econòmica, cosa que dona “més oportunitats”. Així mateix, va advertir sobre les desigualtats també en el camp de les extraes-

colars. “Les famílies han començat a entendre que quan un nen fa teatre no només fa aquesta activitat, sinó que treballa l'oratoriat, la comunicació, la consciència...”.

L'existència de desigualtats no és l'única rèmora, però sí la més

“

La força al segle XXI no són les mans de la gent, la mà d'obra, sinó els cervells”, assegura Joan J. Guinovart

important, en l'accés a l'aprenentatge. Per Lluís Torner, director de l'ICFO, hi ha una mena de coneixement, “el fresc, l'actual”, al qual ara mateix és difícil d'accedir. “És el que es va generant, el que s'acaba de produir a Barcelona, a París o a Xangai. Els concep-

tes són nous i estan molt lluny del que et van ensenyar al batxillerat o a la carrera”. Va defensar que l'accés a aquest coneixement fresc “és molt important”, i no només per a les empreses, sinó també per als ciutadans: “Hem

“

Hi ha una mena de coneixement, l'actual, el fresc, a què ara és difícil d'accedir”, esgrimeix Torner

de tenir opinió sobre qüestions com ara els transgènics, l'energia neta, la nuclear o el canvi climàtic, i si no pots entendre el coneixement més fresc que hi ha en aquests àmbits, l'acabaràs entenent potser per adscripció política”.

Tots els ponents van subratllar la necessitat imperiosa de l'accés al coneixement. I és que, en paraules de Joan J. Guinovart, director acadèmic del BIST, “la força al segle XXI no són les mans de la gent, no és la mà d'obra, sinó els cervells”. “Les societats que triomfaran en aquest segle seran les que tinguin els enginyers més innovadors, els científics més creatius, les universitats i els centres d'investigació més ben preparats per generar nous coneixements que després les empreses seran capaces d'aprofitar per crear noves riqueses”, va esgrimir.

Per arribar a aquests objectius són molts els reptes a conquerir i els aspectes a millorar. Per començar cal diferenciar entre aprenentatge i escolarització. “El repte és un aprenentatge rellevant i amb sentit per a tothom. És un gir copernicà. No és el mateix dir: ‘Tens dret que et facin classe que tens dret a aprendre’”, va subratllar Palacín.

Va assegurar que la clau és el que es denomina l'aprenentatge profund, és a dir, “com es passa a un model en què s'asseguri, evidentment, que tothom tingui uns aprenentatges mínims però de debò en matemàtiques, ciència i llengua”.

Guinovart, per la seva banda, va recalcar la necessitat que “el mètode prevalgui sobre els resultats”. “Com és d'important el procés en l'aprenentatge del coneixement en comparació amb el resultat final”.

Lluís Torner, al seu torn, va posar l'accent en la necessitat “d'ensenyar les persones a preguntar, a ser crítiques”. “La cultura de la crítica constructiva”, va asseverar.

A l'acte hi van participar, entre altres personalitats, Àngel Font, director corporatiu d'investigació i estratègia de la Fundació La Caixa; Jaume Lanaspá, assessor de la presidència de la Fundació La Caixa; Catalina Balseiro, directora d'innovació d'Agbar; Esperança Esteve, directora de la Fundació Ajuda i Esperança, i Rosa Maria Garriga, presidenta de la Fundació AGI.●

VEGEU EL VÍDEO DE LA CONFERÈNCIA SENCERA A bit.ly/3HfnhXt